

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 19P/42/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413212262
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gindlová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2013:6413212262.2

Rozhodnutie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Gindlovou, vo veci starostlivosti súdu o mal. T. X., B.. XX.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, prac. Žarnovica dieťa rodičov Q. X.I., B.. XX.X.XXXX, X. V. Č.. X/XXX, občan SR a T. X., B.. XX.X.XXXX, X. U.É. O. Č.. XX, občan SR, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Jánom Reptišom, Námestie Matice slovenskej č. 4, Žiar nad Hronom, SR, o úpravu práv a povinnosti k maloletému,

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého sa návrhom doručeným súdu dňa 23.09.2013 domáhala, aby súd zmenil úpravu práv a povinností k mal. T. X., B.. XX.XX.XXXX zo striedavej starostlivosti oboch rodičov, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 10P 19/2012 a zveril ho do jej osobnej starostlivosti a súčasne zaviazal otca maloletého prispievať na jeho výživu výživným vo výške 300,- € mesačne od právoplatnosti

rozsudku. V návrhu uviedla, že manželstvo s odporcom bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 10P 19/2012 a ohľadne úpravy práv a povinností k mal. Marošovi bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa mal. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že rodičia zabezpečovali striedavú starostlivosť v týždňových intervaloch. Po rozvode odporca uzavrel ďalšie manželstvo. Odporca pracuje ako vodič v SAD Zvolen, pracovisko Žarnovica, pričom niekedy je na pracovnej ceste aj niekoľko dní za sebou, kedy sa o neho stará matka odporcu a jeho manželka. Z uvedeného dôvodu matka uviedla, že na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov, a preto žiadala striedavú starostlivosť oboch rodičov zrušiť a dieťa zveriť do jej osobnej starostlivosti.

Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 14.10.2013 uviedol, že nesúhlasí s návrhom matky. Uviedol, že ku synovi má silné citové puto, chce sa pričiniť o ďalší jeho vývoj a je toho názoru, že doteraz vykonávaná striedavá starostlivosť oboch rodičov je vyhovujúca pre maloleté dieťa. Striedavú starostlivosť doposiaľ realizoval v rodinnom dome, ktorý má v Sklených Tepliciach. Ide o väčší rodinný dom, v ktorom býva spolu s rodičmi, rodičia obývajú spodnú časť predmetného domu a oni na poschodí majú vytvorené samostatné bývanie pre celú rodinu. Odporca ďalej poukázal na to, že bol vodičom SAD a zabezpečoval osobnú prepravu v určených turnusových intervaloch aj v čase, keď súd rozhodoval o striedavej starostlivosti o maloletého, preto od poslednej úpravy nedošlo k zmene pomerov na jeho strane, tak ako to tvrdí matka dieťaťa. K starostlivosti o maloletého uviedol, že o dieťa je vždy dobre postarané, zabezpečuje starostlivosť o neho tak, aby syn neutrpel žiadnu ujmu. Je pochopiteľné, že maloletý počas doby, keď je u neho prichádza do styku s jeho manželkou ako aj starými rodičmi, ktorí bývajú v tom istom rodinnom dome. Poukázal na to, že aj matke s výchovou syna pomáha jej matka. V závere svojho vyjadrenia otec uviedol, že zo strany matky vidí špekulatívnosť v tom, že požaduje výživné 300,- €

mesačne, čo sa mu zdá neprímerané a vychádza to zrejme z toho, že matka musí platiť nájomné za získaný byt, preto si chce týmto spôsobom kompenzovať svoje náklady.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov dieťaťa, oboznámil návrh matky mal. dieťaťa, vyjadrenie otca mal. dieťaťa, potvrdenie príjmu matky, nájomnú zmluvu zo dňa 1.1.2013, správu Úradu práce soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica, pripojený spis OS ZH 10 P/19/2012, stanovisko PhDr. Soni Brašeňovej ako i ostatné listinné dôkazy založené v spise a vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloletý T. X. pochádza z manželstva, ktoré bolo rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 10P 19/2012-39 zo dňa 18.05.2012 rozvedené a ohľadne starostlivosti o maloletého bola schválená rodičovská dohoda podľa ktorej sa maloletý zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že obaja rodičia sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého striedavo v týždňových intervaloch, počnúc dňom 20.05.2012. Súd výživné k mal. dieťaťu neurčil. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.06.2012. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že striedavá starostlivosť prebiehala bez problémov. Negatívny vplyv na priebeh striedavej osobnej starostlivosti malo uzavretie manželstva otca maloletého so svojou priateľkou. Mal. T. sa začal pomáčať, vrátil sa k používaniu cumlíka. Otec sa sťažoval, že matka maloletého s ním nekomunikuje, útočí na jeho súčasnú manželku. Maloletý bol v tom čase podľa vyjadrenia otca nervózny a nechcel sa vracieť k matke. Matka uvedené informácie ohľadne zlej komunikácie medzi rodičmi potvrdila. Z uvedeného dôvodu rodičia maloletého navštívili PhDr. Brašeňovú, ktorá pri

- 3 -

prvom kontakte uviedla, že medzi rodičmi zlyháva komunikácia a odovzdávajú si len najzákladnejšie informácie.

Zo správy klinickej psychologičky PhDr. Brašeňovej súd zistil, že obaja rodičia sa dieťaťom zúčastnili niekoľkých konzultácií, a to samostatne i spoločne. Posledné vyšetrenie sa zrealizovalo dňa 30.10.2013, kedy dieťa prišlo v sprievode oboch rodičov. Uvedené vyšetrenie poukázalo na výrazné zlepšenie komunikácie medzi rodičmi v harmónii s dieťaťom. U dieťaťa zaznamenala peknú výkonovú akceleráciu v zručnostiach a rovnaké pozitívne príklady k obojmu rodičom. Záverom správy PhDr. Brašeňová konštatovala, že striedavá starostlivosť je pri udržaní týchto podmienok vhodná.

Matka v konaní pred súdom zotrvala na svojom návrhu. Uviedla, že maloletý jej občas, keď príde od otca povie, že ju neľúbi, že niektoré veci robí starká z otcovej strany inak a pod. Podľa jej názoru sa o maloletého syna starajú viac starí rodičia, pretože otec chodí na turnusy. Pripustila, že aj jej so starostlivosťou o syna pomáha jej matka a švagriná, ktoré ho nosia do škôlky a zo škôlky, pretože chodí do práce skôr. Momentálne býva spolu s maloletým sama v nájomnom byte, kde platí za nájom 226,- €. K vzťahu otca s maloletým uviedla, že tento je dobrý, vie, že by malého nenechal bez starostlivosti. Malý jej hovorí, že sa aj s otcom hráva, napr. pexeso, alebo idú spolu do hory na traktore a podobne. K výške výživného uviedla, že túto určila s prihliadnutím k tomu, že musí platiť jednak vysoký nájom a tiež telefón, má výdavky spojené so stravou a pod. Zdravotný stav maloletého je dobrý.

Otec v konaní pred súdom uviedol, že nesúhlasí s návrhom matky. Potvrdil, že dva dni v týždni v ktorom je maloletý v jeho osobnej starostlivosti chodí na turnusy, vtedy sa o neho stará jeho manželka a starí rodičia. Tak tomu bolo aj v období keď súd schválil striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov. Malý nemá problém, aby po neho prišla do škôlky jeho manželka, alebo jeho rodičia. Keď je doma, chodí po neho do škôlky aj on. Striedajú sa rovnako ako v rodine matky, podľa toho ako to maloletému vyhovuje a ako majú čas. Uviedol, že maloletý sa k nim teší, má rád jeho manželku aj jej dcéru, hrajú sa spolu.

Kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa navrhla ponechať striedavú starostlivosť oboch rodičov.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (Zákon o rodine) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a

povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

- 4 -

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 154 ods.1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky maloletého dieťaťa nie je v súčasnosti dôvodný. Dokazovaním bolo síce preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa mali problémy v ich vzájomnej komunikácii, avšak potom, ako rodičia maloletého dieťaťa absolvovali spoločné ale aj individuálne konzultácie u psychologičky PhDr. Brašeňovej sa ich vzájomná komunikácia zlepšila. Psychologička konštatovala, že maloletý prejavuje rovnaké pozitívne citové väzby k obojom rodičom, preto pri udržiavaní týchto podmienok je striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloletého vhodná. V konaní bolo zistené, že obaja rodičia majú vhodné podmienky na výchovu maloletého, k zmene pomerov na strane rodičov od poslednej úpravy práv a povinností k maloletému nedošlo. Je síce pravdou, že otec maloletého pracuje na turnusy a v čase, keď zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa on, pomáhajú mu zo starostlivosťou o maloletého jeho manželka a rodičia s ktorými žije v jednom rodinnom dome, avšak súd túto skutočnosť nevníma ako skutočnosť, pre ktorú by nemohla byť striedavá starostlivosť oboch rodičov realizovaná. Obaja rodičia majú právo podieľať sa na výchove svojho dieťaťa a vplývať na jeho duševný a citový rozvoj a skutočnosť, že im obojom so starostlivosťou občas pomáhajú ostatní rodinní príslušníci, ktorí majú rovnako pozitívny citový vzťah k maloletému, nemôže byť na jeho ujmu. Súd nezistil také skutočnosti, ktoré by spochybňovali stabilitu výchovného prostredia niektorého z rodičov, pre ktoré by bol potrebné výchovné prostredie zmeniť a dieťa zveriť do starostlivosti jedného z nich. Naopak, v súčasnej dobe sa súdu, po vykonanom dokazovaní, ako aj na podklade správy od PhDr. Brašeňovej, javí ako najvhodnejšie riešenie striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov podporiť, pretože je v záujme maloletého rozvíjať plnohodnotné vzťahy s obojmi rodičmi.

Záverom je však potrebné dodať, že rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom je rozhodnutie, ktoré možno meniť len čo na strane rodičov, resp. maloletého dieťaťa súd zistí také skutočnosti, ktoré nie sú v záujme maloletého dieťaťa a nevplývajú pozitívnym spôsobom na rozvoj jeho osobnosti. Pokiaľ teda súd v budúcnosti zistí, že niektorý z rodičov nevhodným spôsobom ovplyvňuje dieťa, či už nevhodnou komunikáciou, resp. postojom k druhému z rodičov alebo jeho rodinným príslušníkom, bude namieste prehodnotiť aj vhodnosť nariadenej starostlivosti o dieťa. Preto je potrebné, aby si rodičia uvedomili svoju úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa do budúca a pracovali na svojej vzájomnej komunikácii.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. , kedy žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici (trojmo).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak potrebný počet rovnopisov a príloh účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 163 ods.2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)